

ABSTRACT

Pavlo Chernenko. Falsification of election documents: criminological description of criminal's identity. The article is devoted to the issue of criminological characterization of a person who falsifies election documents, and the establishment of the main content of the characteristics that define this person as guilty of committing such a socially dangerous act. The scientific article analyzes the socio-demographic, criminal, socio-role, moral and psychological characteristics of the individual.

Socio-demographic characteristics: from the point of view of the average age of a person who falsifies election documents, he is a person of mostly mature and able-bodied age; among the convicts – every second woman; by level of education individuals were divided into three groups, namely: with general secondary education (42.7 %), with professional level (31,2 %) and with higher level (26,1 %); among the convicts, only citizens of Ukraine were identified.

Criminal and legal features: every 6-7 people convicted of falsifying election documents committed their own criminal illegal behavior within a group of people; the behavior of persons before the commission of a criminal offense in the vast majority was not criminally illegal and is recognized by us as law-abiding; more than half of convicts (52,2 %) were released from probation; fines dominate among those sentenced to actual punishment (almost 97 % of cases); the person realizing falsification of election documents is out of influence of alcoholic beverages and drugs.

Socio-role characteristics: every second person at the time of the crime was not professionally employed; the vast majority of the individual has a family, and very often, she has minor children in her upbringing.

Moral and psychological signs: such a person ultimately reflects on the value and inviolability of the constitutional right of citizens to vote and to be elected. In the first place, she has either her own selfishness or a desire to satisfy their own useful needs by fulfilling the appropriate «order» from third parties. At the same time, she is not at all interested in her own obligation to comply with the relevant legal norms in the field of election legislation.

It is concluded that a comprehensive study of the identity of the offender who falsifies election documents should not be satisfied with the fixation of certain individual characteristics, which often only superficially determine the personality, but must be carried out with appropriate depth and logical interaction..

Keywords: *identity of the criminal offender, falsification of election documents, criminological characteristics.*

УДК 343.1

DOI: 10.31733/2078-3566-2022-1-354-360

Юлія ШЕНДРИК©

викладач

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ТИМЧАСОВОГО
ДОСТУПУ ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ У КРИМІНАЛЬНИХ
ПРОВАДЖЕННЯХ ЗА ФАКТАМИ ПРИВЛАСНЕННЯ,
РОЗТРАТИ МАЙНА АБО ЗАВОЛОДІННЯ НИМ ШЛЯХОМ
ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ**

Проаналізовано окремі аспекти застосування тимчасового доступу до речей і документів у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Визначено проблемні питання, які виникають під час розгляду клопотання слідчого про тимчасовий доступ до речей і документів слідчим суддею та в разі виконання ухвали суду про тимчасовий доступ до речей і документів з урахуванням особливостей здійснення доказування у кримінальних провадженнях вказаної категорії.

Запропоновано шляхи вирішення проблемних питань, обґрунтовано необхідність визначення тимчасового доступу до речей і документів як слідчої дії та розширення повноважень слідчого щодо його застосування.

Ключові слова: *тимчасовий доступ до речей і документів, кримінальне провадження, доказування, слідчий.*

© Ю. Шендрік

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7080-6171>

yulia788@i.ua

Постановка проблеми. Під час досудового розслідування у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем тимчасовий доступ до речей і документів є одним з основних засобів кримінального процесуального доказування. Однак під час його застосування виникають проблемні питання, які впливають на ефективність вказаного заходу забезпечення кримінального провадження та призводять до затягування строків досудового розслідування цієї категорії кримінальних правопорушень.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Окремі аспекти тимчасового доступу до речей та документів досліджували С. Андрусенко, І. Гловюк, О. Капліна, Л. Лобойко, В. Люліч, П. Маланчук, М. Погорецький, О. Старенький, О. Сухачов, С. Тагієв, О. Татаров, Л. Удалова, В. Фінагєєв, В. Фаринник, С. Чернявський, А. Черняк, А. Чуб, О. Шило, М. Шумило та інші. Однак, незважаючи на велику кількість проведених досліджень, вказана тема не втрачає актуальності, проблемні питання щодо застосування вказаного заходу забезпечення кримінального провадження до цього часу залишаються невирішеними та потребують подальшого дослідження і нормативного врегулювання.

Метою статті є дослідження проблемних питань тимчасового доступу до речей і документів у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем та надання пропозицій щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. В умовах наявної зовнішньої загрози національній безпеці України досить актуальним постає питання боротьби із злочинністю і, зокрема, з кримінальними правопорушеннями, які підривають економічну стабільність нашої держави. До таких кримінальних правопорушень належить привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 Кримінального кодексу України, далі – КК України) [1]. Треба зазначити, що вчинення вказаного кримінального правопорушення в умовах воєнного або надзвичайного стану є окремою кваліфікуючою ознакою цієї статті, тому проведення досудового розслідування таких кримінальних проваджень у стислі строки має велике значення.

Особливістю доказування у вказаній категорії кримінальних проваджень є те, що основним процесуальним джерелом доказів в цьому разі є документи, які відповідно до ч. 2 ст. 98 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) є речовими доказами, а також висновки експертів [2], зокрема висновки судової почеркознавчої експертизи, судової економічної експертизи, які складені за результатами дослідження цих документів.

Зазвичай доказами вчинення привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем є такі документи: договори купівлі-продажу товарів, виконання робіт чи надання послуг, акти приймання-передачі виконаних робіт, накладні на поставку товарів, товарно-транспортні накладні, довіреності, рахунки про оплату, документи податкової звітності, документи щодо здійснення банківських операцій та ін. Також, в разі вчинення зазначеного кримінального правопорушення за попередньою змовою групою осіб або організованою групою, важливе доказове значення має інформація, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо.

Основним шляхом отримання вказаних доказів слідчим є здійснення тимчасового доступу до речей і документів, передбаченого гл. 15 КПК України [2]. Однак під час застосування вказаного заходу забезпечення кримінального провадження виникають деякі проблемні питання.

Відповідно до ч. 1 ст. 159 КПК України тимчасовий доступ до речей і документів полягає у наданні стороні кримінального провадження особою, у володінні якої перебувають такі речі і документи, можливості ознайомитися з ними, зробити їх копії та вилучити їх (здійснити їх виїмку). Згідно з ч. 2 ст. 159 КПК України тимчасовий доступ до речей і документів здійснюється на підставі ухвали слідчого судді, суду [2].

Треба зазначити, що здебільшого документи, які є доказами вчинення привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, належать до тих, що містять охоронювану законом таємницю відповідно до ст. 162 КПК України, зокрема відомості, які можуть становити таємницю вчинення

нотаріальних дій; конфіденційну інформацію, в тому числі таку, що містить комерційну таємницю; відомості, які можуть становити банківську таємницю; інформацію, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо; персональні дані особи, що знаходяться у її особистому володінні або в базі персональних даних, яка знаходиться у володільця персональних даних [2].

Отже, відповідно до ч.6 ст. 163 КПК України, для отримання тимчасового доступу до зазначених речей і документів слідчий повинен довести можливість використання як доказів відомостей, що містяться в цих речах і документах, та неможливість іншими способами довести обставини, які передбачається довести за допомогою цих речей і документів [2].

Окрім того, для отримання можливості вилучення необхідних речей і документів під час здійснення тимчасового доступу, відповідно до ч. 7 ст. 163 КПК України, слідчий повинен довести наявність достатніх підстав вважати, що без такого вилучення є реальна загроза зміни або знищення речей чи документів або таке вилучення необхідне для досягнення мети отримання доступу до речей і документів [2].

Реалізація вказаних вимог КПК України у практичній діяльності викликає низку проблем, оскільки для оцінки доказового значення речей та документів у кримінальному провадженні слідчому необхідно спочатку отримати ці речі та документи, проаналізувати їх, призначити за ними відповідні експертизи, але без здійснення тимчасового доступу до речей і документів він цього зробити не може. Наприклад, якщо йдеться про заволодіння майном державного підприємства шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем, яке відбувається протягом певного часу і фактично є продовжуваним кримінальним правопорушенням, то слідчий заздалегідь не може передбачити період, за який необхідно вилучити бухгалтерські документи. В цьому випадку виникає необхідність у вилученні на підприємстві бухгалтерських документів у межах строку їх зберігання (зазвичай це 3 роки), а період вчинення кримінального правопорушення може бути визначений лише під час проведення судової економічної експертизи, після чого частина документів буде визнана речовими доказами, а інша частина документів буда повернута володільцю через відсутність доказового значення. Але якщо не вилучити всі документи одразу, то службові особи, причетні до вчинення кримінального правопорушення, які зазвичай продовжують працювати на підприємстві в період проведення досудового розслідування, можуть знищити ці документи чи змінити їх, і таким чином зашкодити слідству. При цьому слідчий фактично позбавлений можливості довести суду наявність реальної загрози зміни або знищення речей чи документів, оскільки без вилучення бухгалтерських документів не може встановити навіть всіх службових осіб, які можуть буди причетні до вчинення кримінального правопорушення, тобто виникає так зване «замкнуте коло».

Також проблемним питанням є відсутність у КПК України встановленого строку розгляду слідчим суддею, судом клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів. Стосовно цього питання свою позицію висловили багато сучасних науковців. Зокрема, на думку П. Маланчука, якщо стороною, яка звернулася із клопотанням, доведено наявність достатніх підстав вважати, що є реальна загроза зміни або знищення речей чи документів, слідчий суддя має розглядати клопотання невідкладно [3, с. 66].

С. Тагієв вважає, що було б доцільно судам здійснювати розгляд клопотань про тимчасовий доступ до інформації операторів та провайдерів телекомунікацій протягом робочого дня (за аналогією з ч. 1 ст. 248 КПК України – 6 годин), але не пізніше 3 діб із моменту їх реєстрації без участі представника оператора та провайдера (частини 2, 4 ст. 39 Закону «Про телекомунікації») [4, с. 23].

Частково погоджуючись із думкою вказаних науковців, треба зазначити, що встановлення строку розгляду слідчим суддею, судом клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів може певним чином впорядкувати розгляд вказаних клопотань, однак в повному обсязі не вирішить проблеми, оскільки в деяких випадках слідчі судді фізично не в змозі ці строки дотримати. Це стосується переважно обласних центрів України, де є місцеві суди, в межах територіальної юрисдикції яких знаходяться територіальні підрозділи декількох правоохоронних органів (НПУ, СБУ, ДБР та ін.),

внаслідок чого виникає надмірна завантаженість слідчих суддів. При цьому треба враховувати, що КПК України встановлено строки розгляду клопотань про застосування запобіжних заходів, про надання дозволу на проведення обшуків, про арешт майна тощо, однак стосовно дотримання судами цих строків також є певні проблемні питання, що потребують окремого дослідження.

Окрім того, треба звернути увагу, що ч. 1 ст. 163 КПК України передбачає необхідність після отримання клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів здійснити судовий виклик особи, у володінні якої знаходяться такі речі і документи, за винятком випадку, встановленого частиною другою цієї статті. Згідно з ч. 2 ст. 163 КПК України, якщо сторона кримінального провадження, яка звернулася з клопотанням, доведе наявність достатніх підстав вважати, що є реальна загроза зміни або знищення речей чи документів, клопотання може бути розглянуто слідчим суддею, судом без виклику особи, у володінні якої вони знаходяться [2].

Зазначені положення КПК України також викликають певні проблеми у практичній діяльності, оскільки виклик володільця речей документів здійснюється відповідно до вимог ч. 8 ст. 135 КПК України, тобто особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом не пізніше ніж за три дні до дня, коли вона зобов'язана прибути за викликом [2].

При цьому, як правильно зазначає В. Жидков, до суду вноситься велика кількість клопотань із метою отримання дозволу на тимчасовий доступ до документів, які містять охоронювану законом таємницю, що знаходяться у банківських установах, в операторів та провайдерів телекомунікацій, співробітники яких переважно не мають можливості брати участь у всіх судових засіданнях і не заперечують про розгляд клопотань за їх відсутності [5, с. 227].

Тобто можна зробити висновок, що фактично виклик цих осіб та отримання від них заяви про розгляд клопотання без їх участі призводить лише до затягування часу та викликає сумніви у доцільності здійснення такого виклику.

Що ж до питання доведення слідчим наявності достатніх підстав вважати, що є реальна загроза зміни або знищення речей чи документів, то, як правильно зазначає О. Татаров, така можливість є не завжди. Зокрема, це стосується проваджень, які щойно розпочаті, і ще не проведено достатніх слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, результати яких могли б довести слідчому судді, що особа, яка не є підозрюваною та у володінні якої перебувають документи, важливі для розслідування, може свідомо їх замінити чи знищити з метою уникнення відповідальності (або сприяння у цьому іншим особам) [6, с. 184].

Ця думка є досить актуальною і в контексті отримання дозволу на тимчасовий доступ до речей і документів у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, оскільки у таких провадженнях особа, якій в подальшому буде повідомлено про підозру, зазвичай продовжує працювати на своїй посаді до набуття відповідного статусу і має доступ до документів, які мають доказове значення у кримінальному провадженні та можливість змінити чи знищити їх.

Також треба зазначити, що деякі науковці не розглядають тимчасовий доступ до речей і документів як обов'язковий захід під час досудового розслідування. Наприклад, А. Гаркуша обґрунтовано вважає, що тимчасовий доступ не є обов'язковим заходом у кожному кримінальному провадженні для отримання необхідної інформації. Він є швидше похідним рішенням слідчого, погодженого з прокурором, у випадку, якщо особа, у володінні якої перебувають речі або документи, що становлять інтерес досудового розслідування, добровільно не надає їх для ознайомлення, копіювання або вилучення [7, с. 53].

Однак, погоджуючись із цією думкою, все ж таки треба враховувати специфіку суб'єктів вчинення кримінальних правопорушень у вигляді привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, можна зробити висновок, що спроба отримати необхідні речі та документи шляхом здійснення запиту в порядку ст. 93 КПК України не буде ефективною та призведе лише до втрати часу.

Окрім цього, серед проблемних аспектів необхідно зазначити виготовлення ухвали суду про тимчасовий доступ до речей і документів, яке може займати досить тривалий час. Непоодинокі випадки, коли навіть отримавши дозвіл на тимчасовий доступ до речей і документів, слідчий не відразу отримує відповідну ухвалу суду,

внаслідок чого фактично не залишається часу на її виконання. Наприклад, якщо слідчим отримано ухвалу за тиждень до закінчення терміну її дії, а особа, у володінні якої знаходяться речі або документи, перебуває в іншому місті, або ухвалою надано дозвіл на вилучення значного обсягу документів (скажімо, бухгалтерської документації за період декількох років), то в даному випадку виконати ухвалу суду вчасно буває фізично неможливо. Внаслідок цього слідчий змушений повторно звертатися до суду з того самого питання, створюючи додаткове навантаження на слідчих суддів.

Також особливістю здійснення доказування у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем є те, що під час розслідування виникає необхідність у проведінні численних експертиз, зокрема судових почеркознавчих експертиз, які вимагають здійснення великої кількості тимчасових доступів до речей і документів.

Зокрема, відповідно до п. 1.1 гл. 1 розд. I «Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень», затверджених наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998р. № 53/5 (далі – Науково-методичні рекомендації), для проведення почеркознавчих досліджень рукописних записів та підписів надаються оригінали документів [8].

Окрім того, згідно з п. 1.3 гл. 1 розд. I Науково-методичних рекомендацій, для проведення досліджень орган (особа), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив (ла) експерта), повинен (на) надати експерту вільні, умовно-вільні та експериментальні зразки почерку (цифрових записів, підпису) особи, яка підлягає ідентифікації. Та відповідно до п. 1.8. гл. 1 розд. I Науково-методичних рекомендацій як вільні, так і експериментальні зразки буквеного або цифрового письма бажано надавати не менше ніж на 15 аркушах. Вільні зразки підпису надаються по змозі не менше ніж на 15 документах [8].

У зв'язку з цим у слідчого виникає необхідність здійснити тимчасовий доступ як до документів, що підлягають дослідженню (які в свою чергу можуть перебувати в різних підприємствах, установах чи організаціях), так і до документів, що містять у достатній кількості вільні зразки почерку та підписів відповідних службових осіб, тобто вилучити особові справи за місцем навчання, роботи, документи щодо купівлі-продажу майна цими особами тощо, до того ж в оригіналі.

Це є досить проблемне питання, оскільки бувають непоодинокі випадки, коли суди надають слідчому спочатку тимчасовий доступ до документів лише з можливістю отримання копій, не враховуючи вимоги Науково-методичних рекомендацій щодо необхідності надання для проведення почеркознавчих досліджень оригіналів документів. Тож слідчий змушений повторно звертатися із відповідним клопотанням до суду та фактично двічі здійснювати тимчасовий доступ, спочатку отримуючи копії документів, а потім вже оригінали, що також призводить до витрачання зайвого часу.

Також треба зазначити, що відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК України, слідчий уповноважений доручати проведення слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам [2]. Однак через те, що тимчасовий доступ до речей і документів чинним КПК України віднесено до заходів забезпечення кримінального провадження, а не до слідчих дій, це унеможлиблює доручення його здійснення оперативному підрозділу.

У судовій практиці бувають випадки, коли слідчі судді в ухвалах про тимчасовий доступ до речей і документів зазначають виконавцем слідчого із можливістю надання доручення на виконання ухвали оперативному підрозділу. Але, як правильно зазначає О. С. Старенький, застосування оперативними підрозділами тимчасового доступу до речей і документів на підставі доручення слідчого, прокурора призводить до неможливості визнання результатів такої дії доказами у кримінальному провадженні, оскільки вони не відповідають вимозі допустимості – отримані неналежним суб'єктом [9, с. 63].

Отже, слідчий, отримавши декілька ухвал суду про тимчасовий доступ до речей і документів, змушений виконувати їх самостійно, витрачаючи дорогоцінний час на відвідування різних установ та поїздки у відрядження, що не дає можливості закінчити досудове розслідування у стислі строки.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що порядок застосування тимчасового доступу до речей і документів, передбачений гл. 15 КПК України, є

занадто ускладненим та призводить до створення зайвого навантаження на слідчих суддів, неефективності витрачання робочого часу слідчим та затягування строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях, в тому числі у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Вирішити зазначені проблемні питання можна шляхом внесення змін до КПК України, зокрема щодо визначення тимчасового доступу до речей і документів як слідчої дії, а не як заходу забезпечення кримінального провадження.

Відповідно до ч. 1 ст. 223 КПК України, слідчі (розшукові) дії є діями, спрямованими на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні [2]. Аналіз застосування тимчасового доступу до речей і документів у практичній діяльності доводить, що під час досудового розслідування він використовується саме для отримання (збирання) доказів, тобто за своїм змістом фактично є слідчою дією. Визначення тимчасового доступу до речей і документів як слідчої дії дасть слідчому можливість доручити його проведення оперативним підрозділам відповідно до п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК України, що дозволить більш раціонально використовувати робочий час слідчим та підвищить ефективність досудового розслідування.

Також, на нашу думку, необхідно надати слідчому повноваження самостійно ухвалювати рішення про тимчасовий доступ до речей і документів шляхом винесення відповідної постанови, а у випадках необхідності тимчасового доступу до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю, передбачену ст. 162 КПК України, – погоджувати таку постанову з прокурором, що здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні. Зазначене розширення повноважень слідчого дозволить значно скоротити навантаження на слідчих суддів та усунути більшість бюрократичних перешкод, які наявні на цей час у процедурі застосування тимчасового доступу до речей і документів, що приведе до скорочення строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях.

Висновки. Порядок застосування тимчасового доступу до речей і документів у кримінальному провадженні потребує спрощення шляхом внесення змін до чинного КПК України. Визначення тимчасового доступу до речей і документів як слідчої дії та надання слідчому повноважень ухвалювати рішення про його застосування самостійно або за погодженням із прокурором, що здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні, дозволить зменшити навантаження на слідчих суддів та підвищить ефективність роботи слідчих, а також приведе до значного скорочення строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях, в тому числі у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
3. Маланчук П. М. Практичні аспекти застосування тимчасового доступу до речей і документів як заходу забезпечення кримінального провадження. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2014. № 2(11). С. 65–68.
4. Тагієв С. Тимчасовий доступ до інформації, яка знаходиться в операторів і провайдерів телекомунікацій, у кримінальному провадженні. *Слово Національної школи суддів*. 2013. № 2(3). С. 13–24.
5. Жидков В. Проведення тимчасового доступу до речей і документів детективами Національного антикорупційного бюро. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 5. С. 226–230.
6. Татаров О. Ю. Застосування деяких положень нового КПК України потребує унормування. *Митна справа*. 2013. № 4(88). Ч. 2. Кн. 1. С. 182–187.
7. Гаркуша А. Г. Деякі питання використання практики ЄСПЛ щодо застосування тимчасового доступу до речей і документів. *Актуальні проблеми кримінально-правового, кримінально-процесуального та криміналістичного забезпечення безпеки України та світу* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 27 листоп. 2020 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. С. 52–57.
8. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 року № 53/5 в ред. від 20.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

9. Старенький О. С. Тимчасовий доступ до речей і документів як засіб отримання доказів у кримінальному провадженні: окремі проблемні питання. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. № 1. С. 60–71. URL: http://vkslaw.knu.ua/images/verstka/1_2019_starenkyi.pdf.

Надійшла до редакції 11.03.2022

References

1. Kriminal'nyi kodeks Ukrainy [Criminal Code of Ukraine]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>. [in Ukr.].
2. Kriminal'nyi procesual'nyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedural Code of Ukraine]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. [in Ukr.].
3. Malanchuk, P. M. (2014) Praktychni aspekty zastosuvannya tymchasovogo dostupu do rechei i dokumentiv yak zahodu zabezpechennya kriminal'nogo provadzhennya [The practical aspects of application temporary access to things and documents as a measure to ensure criminal proceedings]. *Pravovyi visnyk Ukrainy'skoyi akademiyi bankiv'skoyi spravy*. № 2(11), pp. 65–68. [in Ukr.].
4. Tagiev, S. (2013) Tymchasovy dostup do informatsiyi, yaka znahodyt'sya v operatoriv i provayderiv telekomunikatsiy, u kryminal'nomu provadzhenni [Temporary access to information which is at operators and providers of telecommunications in criminal proceedings]. *Slovo Natsional'noyi shkoly sudiv*. № 2(3), pp. 13–24 [in Ukr.].
5. Zhydkov, V. (2017) Provedennya tymchasovogo dostupu do rechei i dokumentiv detektyvamy Natsional'nogo antykoruptsiynogo byuro [The temporary objects and documents detectives National Anti-Corruption Bureau]. *Pidpryyemnistvo, hospodarstvo i pravo*. № 5, pp. 226–230. [in Ukr.].
6. Tatarov O. Yu. (2013) Zastosuvannya deyakyh polozhen' novogo KPK Ukrainy potrebuye unormuvannya [The application of some provisions of the new CPC of Ukraine needs to be regulated]. *Mytna sprava*. № 4(88). Part 2. Book 1, pp. 182–187. [in Ukr.].
7. Harkusha, A. H. (2020) Deiaki pytannia vykorystannia praktyky YeSPL shchodo zastosuvannya tymchasovoho dostupu do rechei i dokumentiv [Some issues of using the ECtHR's practice regarding the application of temporary access to things and documents]. *Aktualni problemy kryminalno-pravovoho, kryminalno-protsesual'nogo ta kryminalistychnoho zabezpechennia bezpeky Ukrainy ta svitu : materialy Mizhnar. naukov.-prakt. konf. (m. Dnipro, 27 lystopada 2020 r.)*. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, pp. 52–57. [in Ukr.].
8. Pro zatverdzhennia Instruksii pro pryznachennia ta provedennia sudovykh ekspertyz ta ekspertykh doslidzhen ta Naukovo-metodychnykh rekomendatsii z pytan pidhotovky ta pryznachennia sudovykh ekspertyz ta ekspertykh doslidzhen [On the approval of the Instruction on appointment and carrying out of forensic examinations and expert researches and Scientific and methodical recommendations concerning preparation and appointment of forensic examinations and expert researches] : nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 08 zhovtnia 1998 roku № 53/5 v red. vid 20.08.2021 roku. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>. [in Ukr.].
9. Starenkyi, O. S. (2019) Tymchasovy dostup do rechei i dokumentiv yak zasib otrymannia dokaziv u kryminalnomu provadzhenni: окремі проблемні питання [Temporary access to things and documents as a means of obtaining evidence in criminal proceedings: some problematic issues]. *Visnyk kryminal'nogo sudochynstva*. № 1, pp. 60–71. [in Ukr.].

ABSTRACT

Yuliia Shendryk. Some aspects of application temporary access to things and documents in criminal proceedings on the facts of misappropriation, waste of property or taking it by abuse of office. The author has analyzed some aspects of application temporary access to things and documents in criminal proceedings on the facts of misappropriation, waste of property or taking it by abuse of office. She has defined the problematic issues that arise during the examination of the investigator's request for temporary access to things and documents by the investigating judge and in the execution of the court decision on temporary access to things and documents, taking into account the peculiarities of evidence in criminal proceedings of this category.

The author has proposed solutions of problematic issues, substantiated the necessity of definition temporary access to things and documents as an investigative action and extend the procedural powers of the investigator to apply it.

It has been concluded that the procedure for applying temporary access to things and documents in criminal proceedings needs to be simplified by amending the current CPC of Ukraine. Defining temporary access to things and documents as an investigative action and giving the investigator the power to decide on its application independently or in agreement with the prosecutor who provides procedural guidance in criminal proceedings will reduce the burden on investigative judges and increase the efficiency of investigators. significant reduction of pre-trial investigation time in criminal proceedings, including criminal proceedings on misappropriation, misappropriation or seizure of property through abuse of office

Keywords: *temporary access to things and documents, criminal proceedings, evidence, investigator.*